

2/2018

Hyvää Kesää

2/2018 Tässä lehdessä

- 3 DiKu-hanke
- 4 Haastattelussa: Tiina Geijer
- 6 Luomisen tuskasta ja riemusta
- 7 Runoja
- 8 Ilmoitukset
- 10 Jatkokertomus: Sairaalarina osa 2
- 14 Kaiku-kino
- 16 Runo

Tiina Geijerin haastattelussa matkataan pienistä piireistä taiteen ammattilaiseksi.

Kaiku-kinossa arvioidaan elokuva Love, Simon.

INFO

P-K:n sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä MiePä- palvelut

Torikatu 30 B, 3. krs, 80100 Joensuu
Avoinna ma–pe 8.00–16.00,
puh. (013) 330 4600, fax. (013) 318 068

Hoitokoordinaattori

Arkisin klo 8.00–15.45
puh. 013 330 2145

Aikuispsykiatrian tehostettu avohoito

Tikkamäentie 16, L1-talo, P-kerros.
Päivystysluonteinen apu äkillisissä kriiseissä
ma–su 8–21, puhelin 013 3302132. Kello 21 jälkeen
puhelut kääntyvät kriisiosastolle. Tai käymällä
yhteispäivystyksessä.

Päihdepäivystys 8-16 Puh. (013) 330 8003

E-reseptin saamiseksi asiakas soittaa joko omalle
hoitajalleen tai toimistoon toimistoaikana kaksi viikkoa
ennen kuin lääkkeet loppuvat. Uusinta sähköisesti,
asiakkaalle tulee tekstiviesti, kun lääkäri on uusinnut
reseptin. Reseptin uusiminen onnistuu myös Kanta-
palvelun kautta www.kanta.fi

Entiset sähköpostit, joiden päätte on @jns.fi tai
@pkssk.fi, ovat muuttuneet muotoon @siunsote.fi

DiKu-hankkeessa osallistujat pääsevät itse räätälöimään ryhmätoimintaa

Digiä ja kulttuuria tarjoava DiKu-hanke tarjoaa nuorille kulttuuripajatoimintaa ja digitaitojen opastusta Digi-pajassa. Toiminta pohjautuu kulttuuripajamalliin, jossa koulutetaan mielenterveyskuntoutujia ohjaamaan luovien alojen toiminnallisia ryhmiä. Toiminta auttaa osallistujia löytämään itselleen sopivia välineitä elämänhallinnan sekä toimintakyvyn parantamiseen.

Jos tunnet olevasi halukas toimimaan vertaisohjaajana tai osallistumaan johonkin ryhmätoimintaan tai sinulla on vinkata sellaista ryhmätoimintaa, jossa haluaisit käydä, ota yhteyttä Jyrki Leppään ja järjestellään asiaa. Kesäkuussa alkaviin ryhmiin voi tulla ilman ennakoilmoittautumista.

Kesäkuun alustava viikko-ohjelma

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8-9					
9-10					
10-11					
11-12		Digi-paja	Mediaryhmä	Digi-paja	Taide & kädentaidot
12-13					
13-14		Torikievari	<u>Aspitie</u>	Kotikartano	<u>Aspitie</u>
14-15					
15-16					
16-17					
17-18					
18-19:30	*Kävelyfutis Koivuniemi				

*Kävelyfutiksessa säävaraus.

Ajankohtaiset tiedot löytyvät [www-sivuilltamme osoitteesta:](http://www.sivuilltamme.osoitteesta)

<http://pkmielenterveydentuki.fi/diku-hanke>

ESR:n rahoittama DiKu-hanke kestää helmikuun 2019 loppuun.

Jyrki Leppä
DiKu-hanke, digiä ja kulttuuria
Pohjois-Karjalan Mielenterveydentuki Ry
Aspitie 1580100 Joensuu
puh. 0447622270
jyrki.leppa@pkmielenterveydentuki.fi

Tiina Geijer: Täysin normaali, kun viitekehyyksen määrittelee itse

Tiinan haastattelu lähtee liikkeelle energisesti samalla kun keskustelumme keului heti taiteen ja teollisen muotoilun eroihin. Puhe on siitä, kuinka taidetta joutuu "zone it down", jotta se olisi hyväksyttävää suurelle yleisölle. Pohdimme, missä pisteessä taide lakkaa olemasta taidetta jollekin nichelle ryhmälle ja muuttuu tavalliseksi teolliseksi muotoiluksi.

Tämä sinänsä lyhyt aloitus antaa kuitenkin perspektiiviä koko haastattelulle: mitä taide tai taiteilijana oleminen on.

Räväkästä aloituksesta palaamme kuitenkin nykyhetkeen, jossa osin jopa onnekkaiden sattumusten myötä Tiina on toiminut noin viisitoista vuotta taiteen opettajana paikallisessa Pekkalan kuvataidekoulussa.

Tämä on sopinut Tiinalle hyvin. Näin hänen ei tarvitse stressata jatkuvasti apurahahakemusten tekemistä ja niiden läpipääsyä. Eikä hänen tarvitse laittaa itseään likoon jatkuvaan markkinointiin, vaikkapa sosiaalisessa mediassa.

Tiina lisää: "Kaikille taiteilijan plantuille ohjeeksi – kannattaa näkyä!" Nykyaikana yrittäjä joutuu laittamaan likoon itseään näkyvyydellä, eikä taiteilija tee siitä isoa poikkeusta. "Taiteilijan leipä on leviänä."

Siksi säännöllinen työ saattaa kuulostaa tavanomaiselta apurahataiteilijoiden stereotypioihin verrattuna. Mutta ihan aina Tiinan elämä ei ole ollut näin seesteistä.

Nuoruus – Oh my god!

Kysyttäessä nuoruudesta, ensimmäinen vastaus on: "Oh my god!" Hetken kysymystä sulateltuaan Tiina kertoo viettäneensä lapsuuden ja nuoruuden pienehköllä noin kuudentuhannen asukkaan paikkakunnalla Lounais-Suomessa.

Tiinan sanojen mukaan hän on ollut tuohon aikaan "kylän virallinen outo tyttö." Hän muistelee aina olleensa hieman erillinen, tai "outo", ja oli tämä sanottu ääneen hänelle nuoruudessa.

Tiina kertoi löytäneensä punkmusiikin 13-vuotiaana, ja värjänneensä hiukset vihreiksi. Samoihin aikoihin hän myös liittyi uskonnolliseen yhteisöön.

Jälkikäteen Tiina arvioi, että siinä saattoi olla kyse siitä, että uskonnollinen yhteisön tiukka normittaminen tarjosi hänelle tietä normaaliuteen. Parhaimmillaan arvot olivat hyvinkin kireän normaaleja: omakotitalo, 1.8 lasta, kultainennoutaja ja volvo.

Tosin osa säännöistä ainakin näin jälkikäteen ajatellen tuntuu Tiinasta hassuilta. Esimerkiksi saako lanne heilua kun tanssitaan? Tuohon aikaan säännöt tarjosivat jotain tavoittelemisen arvoista.

Voiko taiteella elättää itsensä?

Tiinan elämän ehkä suurin muutos tapahtui hänen lähtiessä taideopintoihin. Lapsuudesta asti ollut haave työskennellä taidealalla ei varttumisen myötä ollut itsestäänselvyys, sillä kysymys "voiko taiteella elättää itsensä?" kuului erityisesti lähipiirin suusta.

Tämä oli noin viisitoista vuotta sitten. Tiina pelkää, että nykyaikana on ollut esillä vielä kovempia arvoja. Taiteen opiskelupaikkoja on vähennetty. Perusteluna on ollut se, että taiteilijat eivät tuota mitään nyky-yhteiskunnassa.

Luovien alojen opiskelupaikkojen vähennyksestä Tiina on voimakkaasti eri mieltä. Hänen mielestään taideopinnot ovat erittäin tärkeitä ihmisten identiteetille ja moniulotteisuudelle. Taideopinnot voivat olla kattava lisä vaikka kouluavustajan ammatissa, tai olennainen osa taideterapeutin työtä. Tiinan sanoista kuuluu läpi ajatus, ettei taidetta pidä laimentaa teolliseksi muotoiluksi.

Taideopintojen aloittaminen tarkoitti myös muuttamista toiselle paikkakunnalle. Opiskelupaikkakunnaksi valikoitui Joensuu ja fyysinen välimatka Lounais-Suomen vanhoihin piireihin kasvoi.

Opinnoissa Tiina tapasi ihmisiä, jotka olivat jo saattaneet kokeilla elämässään monta muuta asiaa, jopa normaalina olemista. Tietylnainen sisäinen tekemisen palo oli ajanut heidät marginaalitaiteilijan ammatin opiskeluun.

Elämänmuutoksen myötä hän huomasi, ettei kaikki uskonnollisen ryhmän käsitykset maallisten ihmisten pahuudesta pitäneet paikkaansa. Tilalle tuli ehkä modernimpaa ja laajempaa ihmiskäsitystä kaikkien ihmisten tasa-arvosta, rotuun, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja uskontoon katsomatta.

Elämänmuutoksen myötä siteet Suomen toisella puolella olleeseen uskon yhteisöön katkesivat kuin itsestään.

Taide voi ottaa kantaa myös hienovaraisesti

Nuoruusajalta Tiinalle on jäänyt inho siitä, miten taidetta alistetaan saarnalle; se saa hänet vihastumaan. Hän kokee, että taiteen tehtävä on toimia enemmän "keskustelun avauksena ja joskus jopa ukkosenjohdattimena" kuin yksipuolisena tiedottamisena.

Tiinan mukaan taide on lähes aina yhteiskunnallisesti kantaottavaa. Kyse on enemmän siitä, miten hienovaraisesti se tehdään. Joskus taiteen lipun alla tehdään jopa suoraa toimintaa.

Tällaista saarnaavaa tyyliisuuntaa Tiina ei koe omakseen. Kantaottavat teokset ovat jääneet enemmän yksittäisten kokeilujen asteelle. Hän ei halua osoitella teoksillaan ketään, vaikka tietty halu kantaanottavuuteen on. "Taide voi ottaa kantaa myös hienovaraisesti", hän toteaa.

Se, mitä taiteelta voidaan sallia, on veteen piirretty viiva. "Periaatteessa taidetta ei saa sensuroida", Tiina pohtii. Taidetta ei voi myöskään tehdä niin, ettei taiteilija olisi vastuussa tekemisistään.

Taidemuodoista maalaustaide on ollut Tiinalle tutuinta lapsuudesta lähtien. Valokuvaus tuli hänen maailmaan pystymetsästä. Kirpputorilta käytettynä ostettu kamera oli niin kaunis, että Tiina halusi oppia käyttämään sitä, ja lähti opiskelemaan kuvankäsittelyn perustutkintoa.

Taidemuotojen välillä oli myös liikkumista kouluaikana ja päättötyötä valittaessa. Jälkikäteen ajatellen molemmissa tuntuu olevan puolensa, jotka häntä viehättää.

"Nuorissa on meidän tulevaisuus"

Lopussa keskustelemme siitä, miten taide eroaa eri ikäkausina. Opettajan työssä Tiinalla korostuu taidekasvatuksellinen näkökulma, mutta hänellä on taustalla laajempikin toive siitä, että kaikki ihmiset saisivat kasvaa tai jopa elää taiteen kanssa. Samalla hän haluaa liputtaa

"Roope Salminen ja minä." (Kuva: Tiina Geijer)

hieman boheemeja elämänarvoja. Pitääkö asioita tehdä tavan vuoksi siksi, että joku toinen kokee sen hyväksi, vai voiko niitä kyseenalaistaa ja lähestyä omalla tavallaan? "Nuorissa on meidän tulevaisuus", hän toteaa.

Vaikka aikuisten kohdalla ei yleensä puhuta hienomotoriikasta, niin esteettinen kauneus ja kokemus tai itsetuottaminen ovat samat niin lapsille kuin aikuisille. Vaikka aikuiset harvemmin hyppivät tasajalkaa onnistumisen kokemuksista, on se heille yhtä tärkeää kuin lapsille.

Taiteen terapiapuolta emme käsittele suuremmin. Tiina toteaa: "Taide on aina terapeutista, myös kirveellä hajoitettuna". Tiina virnistää keskustelun lomassa. Tämän opetuksen seurauksena hän on aina maalannut kankaalle, jonka voi irrottaa ja rullata säilyttämistä varten. Isoille levyille tehdyt teokset olivat pilaantuneet kylmässä ja kosteassa säilytyspaikassa.

Haastattelun loppuun heitän vielä todella epäilelun kysymyksen. Tunnetko olevasi normaali? Tuohon Tiina vastaa napakasti: "Omissa ympyröissäni täysin normaali." Vuosien saatossa ympäröivä maailma, työ, harrastus ja ystäväpiirit ovat muodostuneet sellaisiksi, että mikään ei enää pistä silmään. "En halua ylläpitää myyttiä että taiteilijat ovat outoja."

"Ja tunnen kuuluvani joukkoon." Tiina kiteyttää.

Teksti ja kuva: Juha Myller

Luomisen riemusta ja tuskasta

Aseta haasteita ja deadlineja

Otsikko on helppo keksiä, mutta kuinka jatkaa siitä? Joskus täytyy hieman potkustarttailla, että luomisen moottori lähtee käyntiin. Kun se onnistuu hyvin, on vaikea pysähtyä. Usein käy tosin niin, että aivot eivät ole päässeet tiettyyn vireystilaan. Silloin luominen ei käynnisty ollenkaan ja keksitään muuta tekemistä, kuten videopelien pelaamista tai siivousta.

Deadline ovat sekä vihollisiamme ja ystäviämme. Itsekehityt deadline eivät usein toimi luomisen tuskassa, vaan paineen pitää tulla ulkopuolelta. Siinä auttaa esimerkiksi yhteiset projektit ystävien kanssa, kirjeystävät, kirjoitukset lehteen ja sovitut näyttelyt tai musiikkiesitykset.

Pöytälaattikkoraapustelijaa voi inspiroida internetistä löytyvät haasteet. *Inktober* on maailmanlaajuinen tapahtuma joka lokakuun ajan. Sen tarkoituksena on, että osallistuja tekee lokakuun jokaisena päivänä yhden tussitai mustepiirroksen. Kirjailijoille on *Nanowrimo* (National novel writing month), jossa kirjoitetaan kokonainen romaani, eli 50 000 sanaa marraskuun aikana. Nanowrimolla on netissä foorumi, jossa voi ”kilpailla” ystäviä ja muita osallistujia vastaan. Muusikoille ja

elokuvantekijöille on olemassa myös omia haasteita.

Toki voi henkilökohtaistaa ja madaltaa rimaa, jos haasteet tuntuvat ylitsepääsemättömiltä. Konkreettista palkintoa näistä ei kannata odottaa, sillä tarkoituksena on haastaa (ylittää) itsensä, saada harjoitusta ja pitää hauskaa yksin tai yhdessä.

”Minä osaan piirtää vain tikku-ukkoja”

Jos väität, että et osaa luoda mitään, olet todellakin väärässä. Monet keksivät itselleen samankaltaisia tekosyitä. Kaikkien taiteilijoiden on täytynyt aloittaa jostain. Vanhemmalla iälläkään ei ole ollenkaan mahdotonta oppia. Vincent van Gogh aloitti taidemaalarin uransa vasta melkein 30-vuotiaana. Harmistuttavan moni, jolla olisi luomisen halua, lopettaa epäonnistuttuaan ensimmäisillä yrittämillä. Omia teoksia pidetään huonoina ja verrataan itseä muihin tekijöihin.

Kun jaksaa yrittää ja pääsee eroon liiasta vertaamisesta ja itsensä haukkumisesta, voi alkaa huomata nauttivansa opettelusta ja luomisesta. Kun osaa aloittaa pienestä ja oppia iloitsemaan siitä, mitä saa aikaan, vain mielikuvitus on rajana.

Teksti ja kuva: Kapu Matilainen

Runot

Minä tärisin villahuovan alla,
Umpimielinen tuppisuu.
Huonekaveri heitti saunassa
löylykauhalla ja sanoi että
haiset paskalle.
Sitten minä hinkkasin itseäni
joka ilta vaaleanpunaisella
laitossaippualla, niin että
tukkakin oli yhtä tappurakasaa.
Makasin sängyllä rutistaen
herra Hiirua rintaani vasten
itken niin hiljaa etten
itsekkään kuullut.

Seija Nousiainen

Kesän ryhmätoiminnot 2018

ohjaaja Suvi Wasenius 050 3622330

Maanantai

Frisbeegolf klo 10 ->, Utran frisbeegolfkenttä, kokoontuminen Torikadulla, alk. 28.5. Menemme pyörillä. omat eväät mukaan, säävara

Tiistai

- Pyöräilyretket klo 12 ->, kokoontuminen Torikadulla, alk. 29.5. esim. Lintutornilla käynti, bunkkerimuseo Marjalassa käynti. Säävara

Keskiviikko

Yhteisöpäivä klo 12.00 – 15.00 Torikadulla jatkuu normaalisti koko kesän ajan. esim. tutustumisia kaupungin nähtävyyksiin keskustan alueella, taidenäyttelyt, levyraati, mölkkyä joen varressa.

Perjantai

- Männikköniemi klo 12.00 – 15.00 alk. 25.5. – 7.9. esim. ongintakilpailu maalta käsin, Mölkkymestaruuskisa, uimista ja saunomista.
- Leponex ryhmä klo 9.00 – 11.00, joka neljäs viikko (suljettu ryhmä)

Avoin kahvila -ryhmä

Torstaisin kello 10-14. Ryhmän ohjaajina toimivat Juha ja Marjaana.

Ryhmä jatkuu läpi kesän.

Tiedoksi lukijoille! Seurakunnan kahvila Torikadulla kirpputorin vieressä on auki kesällä 1.6. – 31.8. maanantaista torstaihin klo 14-17. Siellä saa käydä kuka vaan juttelemassa. Silloin tällöin siellä on esityksiä.

Nimimerkki: Eräs uskovainen

Männikköniemi

seurakunnan kesäkoti, Vainonniementie 2
perjantaisin 25.5 – 7.9. asti (ei 22.6.)
klo 12 -15

Ohjelmassa:

Pelejä, yhdessäoloa nuotiolla, tarinointia, saunomista, uimista
ja
tietysti kisataan mölkkymestaruudesta vuosimallia 2018
sekä
päivän lopuksi kahvit + leivonnainen 1€

Tule mukaan viettämään kanssamme ihania kesäpäiviä

Mukana toiminnassa:

MiePä Psykiatrinen kuntoutus, Rantakylän, Pielisensuun ja Joensuun seurakunnat
Yhteystiedot: ohj. Suvi Wasenius 050 3622330 ja diakonissa Satu Halonen 050 3855139

Jatkokertomus:

Sairaalarina, osa 2

Sairaalassa vallitsi kohmeinen hiljaisuus. Päivät vaihtuivat toisiksi utuisesti ja huomaamatta. Joshiette oli saanut jo jonkinlaiset liikkumaluvat, kiitos Pöllösen, joka oli puhunut hänen puolestaan. Pöllönen jotenkin toivoi luottavan Joshietteen. Joshiette oli kova sekoilemaan, mutta kriittisin ja akuuttisin tilanne alkoi olla jo ohi. Joshiette oli rauhoittunut siitä kun hänet oli tuotu kiven sisään.

Joshiette penkoi taskustaan puhelimen ja mietti kenelle soittaisi lievittääkseen yksinäisyytään. Timiä voisi yrittää, ehkä hän olisi jo tullut töistä. Kesken työpäivän hän ei mielellään halunnut Timiä häiritä.

Löydettyään puhelimen hän etsi monien numeroiden seasta sen, joka oli tarkoitettu yksityisasioille ja painoi vihreää luria.

”Haloo.”

”Minä täällä. Täällä on ihan kauheeta. Miten täällä voi joku parantua. Tää on ihan kärsimyslaitos!”

”Kuule Josh, mulla ei nyt oo aikaa tällaseen. Voit soittaa kun sulla on oikeesti jotain asiaa. Mulla on nyt aika monta raporttia kirjoitettavana et menee varmaan yömyöhään. Moi!”

”Moi.”

Joshiette Laski turhautuneena luurin kädestään. Päiväsalissa muut olivat kääntäneet korvansa niin ettei mitään vain menisi heiltä ohi. Sitten hän kuuli ylihoitajan äänen: ”Siinä näet, ei Timkään tuollaista jaksa.”

”Mistä tiesit että Tim...?”

”Sinulla oli kaiutin päällä.”

”On se kumma kun syytön mies laitetaan lukkojen taakse.”

Puhuja oli se pitkätukkainen. Hän ei ollut enää mustissa vaatteissaan, vaan päällä oli nyt sairaalan harmaa kollege-puku.

No ei tänne kukaan syyttä suotta joudu, se on varmaa.”, Puhuja oli joku mieshoitajista. Joku jota Joshiette ei tuntenut.

”Talo poltetaan ja siitä syytetään! Ja vielä hulluksi haukutaan! Minä en sitä taloa polttanut! En kunniasanalla!”

”Meillä on tästä varma tieto. Poliisi on sitä sinun juttuasi tutkinut aivan kylliksi. Viskoit sytytysnestettä pitkin saunaa ja lämmitit. Puusauna, ei siinä paljon tarvita...”

”V-ttu en edes ollut kotona illalla! Olin kulman baarissa! Baarimikko voi todistaa. Voi v-ttu tätä elämää

kun syytöntä miestä...”

”Sinun tempauksessasi kuoli yksi kuusivuotias! Mieti...”

Hoitaja kääntyi pois. Täällä oli näköjään tavallista käydä tällaisia keskusteluja päiväsalissa. Joshiette ei ottanut osaa kiistelyyn. Hän laski päässään linoleumlaattoja lattiassa. Hän meni aina sekaisin ja aloitti uudestaan. Hän ei koskaan saanut pakkomielleistä selvitystään valmiiksi siitä, montako laattaa päiväsalin lattiassa oli. Silmäluomet tuntuivat painuvan väkisin kiinni. Väsytti. Menisikö pitkälle sohvalle? Vai yrittäisikö salaa hiipiä omaan huoneeseen ylihoitajan silmien alta ja rehellisesti ummistaa silmänsä?

Joshiette tunsu kuinka bentsojen aiheuttama horros valtasi hänet. Uupumus otti voiton ja Joshiette tunsu irtaantuvansa tästä maailmasta vain herätäkseen palosireenin ääneen.

Lääkkeitten aiheuttama turtumus hävisi samalla sekunnilla. Joshiette tunsu palaneen paperin hajun, mutta ei tiennyt sen lähdeä. Hän nousi ylös sohvalla jolle oli nukahtanut. Hän oli täysin hereillä, mutta ajatukset takkusivat. Oksetti ja päät särkei. Oli turta ja väsynyt olo. Joka puolella ihmiset juoksivat ja huusivat kuin hidastetussa filmissä. Hässäkän keskellä oli vaikeaa hahmottaa mitä oli tapahtunut. Huudot ja kirkaisuutunkeutuivat viiltävinä Joshietten tajuntaan. Metelin seasta hän erotti sanat: ”Tulipalo! Suojaan kaikki heti!”. Joshiette

kampesi itsensä pökertyneenä sohvalta. Joshiette voi pahoin. Tuntui, että oli pakko oksentaa. Lattia muuttui katoksi ja katto lattiaksi. Seinät sekoittuivat toisiinsa. Huippasi. Joku tarrautui Joshieten olkapäähän. Hän tunsu että häntä kuljetettiin johonkin, hän ei tiennyt minne.

Sairaalalan kellarikerros oli täynnä pitkiä, sokkeloisia, eksyttäviä käytäviä. Joshietelle ei oltu vielä kukaan kerrottu, mitä tarkalleen ottaen oli tapahtunut. Oliko kahvinkeitin tai hella leimahtanut tuleen potilaiden kahvihuoneessa? Olihan se periaatteessa mahdollista. Ehkä joku oli yrittänyt keittää nuudeleita ja unohtanut ne hellalle käryämään... Tiedä häntä. Ihan mahdollista. Sairaalassa oli ihmisiä, joilta saattoi odottaa ihan mitä vain.

Sitten tuli viimeinen palo-ovi, viimeinen käytävä. Kun ovi sulkeutui, Joshiette tunsu, kuinka hänet painettiin seinää vasten. Suu painautui suuta vasten, kädet avasivat sairaalan aamutakin nappeja, nostivat paidan helmaa. Ne tunnustelivat Joshieten rintoja kuumeisesti, vartalo painui vasten vartaloa. Joshieten valtasi hämmennys, varsinkin, kun hän tiesi, että potilaiden ja hoitajien väliset suhteet olivat kiellettyjä. Aatu oli tuonut hänet paikkaan, missä kiinnijäämisen riski olisi minimaalinen.

Myös Joshiette pääsi pian juoneen mukaan. Hän vastasi suudelmaan, kädet availivat jo Aatun housujen vyötä. Siihen Joshieten kädet kuitenkin pysähtyivät. Tämä ei ollut hyvä idea. Hän itse uskoi olevansa vapaa päättämään, mutta ei sittenkään.

”Me ei voida tehdä tätä.”

”Miksi ei? Ei tänne kukaan tule.”

”Vie minut sinne, missä muut ovat.”

Palohälytyksestä osastolla puhuttiin vielä pitkään. Asiasta kiersi toinen toistaan hullumpia teorioita. Yksi teorioista oli juuri se nuudeliteoria, toisen mukaan vesi oli unohtunut kokonaan, nuudelit tai kaurahiutaaleet oli heitetty kuivina kattilaan. Sitten oli teorioita, joiden mukaan tulipalo ei ollut vahinko ensinkään. Jollain saattoi olla kielloista huolimatta sytkäri itsellään. Joshiette odotti, että asiasta olisi jotenkin ilmoitettu, mutta jostain syystä kukaan ei sanonut siitä mitään. Se loi hyvän pohjan mitä hulluimmille skenaarioille. Tällaisissa paikoissa kaikenlaiset arvailut muuttuivat nopeasti todeksi, eikä kukaan kyseenalaistanut niiden paikkansapitävyyttä.

Joshiette oli tuijottanut televisiota useamman tunnin, mutta ei muistanut mitä oli äsken katsonut. Teevee oli jatkuvasti päällä, ja sen äärelle sohville oli kokoontunut sekalaista porukkaa. Todellisuudessa kukaan ei tajunnut ohjelmatarjonnasta mitään. Mitä ihmettä hän teki taas täällä? Taas hän oli mennyt sotkemaan asiansa kiipeämällä radiomastoon. Ja tietysti paikalle oli sattunut se

naapurin mummo joka koki elämäntehtäväkseen valvoa toisten tekemisiä. Joshiette ei ollut mummon kanssa paljon jutellut. Mummeli tuntui elävän ajassa jossa Suomi vielä soti Neuvostoliittoa vastaan. Odotti veljiään kotiin sodasta, ressurkka. Ei Joshiette ollut viitsinyt sille sanoa, että turhaan odotat, ei ne sieltä tule.

Itseensä Joshiette ei ollut vielä täysin lopettanut uskomasta. Hän ei uskonut lääkäreihin eikä hoitajiin, hän tiesi itse paremmin. Tiesi tietävänsä, että tietää. Eivät lääkärit hakoteilla olleet, mutta silti: Joshiette tiesi paremmin.

Iltapäivällä voisi käydä syömässä pelkät salaattit. Niin se kannattaisi tehdä. Ja käydä pitkällä lenkeillä. Jos päästävät. Läheisissä metsissä oli muutama vakio pururata jota potilaat saivat käyttää. Potilaiden ulkoilualue oli rajattu, eikä sen sisäpuolella mitään taloja ollut. Sairaala oli tungettu pukinkorven syvimpään ja syrjäisimpään erämaahan. Tavallisten ihmisten ei tarvinnut pelätä, että joku mieleltään häiriintynyt kävelisi vastaan kauppareisulla.

Tim ei ollut maininnut lähdestään muille, oli ottanut vain siviilimallisen auton. Oma auto olisi ollut parempi, mutta se oli ollut huollossa jo monta päivää. Syytä Tim ei ollut viitsinyt työkavereilleen edes kertoa, mutta olivat ne saaneet tietää kumminkin. Poliisille väsyneenä lyhtypylvääseen ajaminen oli jo numero. Ja se oli vielä ollut se Volvo, josta Tim oli maksanut yli kuukauden palkan. Työkaverit naljailisivat tästä vielä vuosia, tapauksesta tulisi legenda.

Tulipalo oli saatu jo sammumaan, mutta kitkerä savuinen löyhkä leijui ilmassa yhä. Tim puristi rattia sitä kovemmin, mitä lähemmäs hän tuli määränpäättään. Päärakennuksesta ei ollut mitään jäljellä betonisia perustuksia lukuun ottamatta. Talossa oli ollut joskus jonkinlainen kellari, joka nyt näkyi mustana kuoppana raunioitten keskellä. Kaikki palava oli muuttunut mustaksi hiileksi, keskellä rakennusta oli ollut pitkä savuhormi, joka nyt erottui mustasta sotkusta korkeimpana kohtana. Metallia ei ollut palanut. Tim saattoi erottaa tästä sotkusta tiskialtaita, metallisen naulakon, ja kokoelman erilaisia metallisia pikkuesineitä, jotka olivat saaneet päälleen mustan nokikerroksen.

Tim seisoikin niin lähellä kellarin reunaa kuin oli turvallista. Siinä hän seisoikin paikallaan haravoiden katseellaan maastoa, etsien jotain, mikä olisi voinut jäädä tekniikalta huomaamatta. Harvemmin näin oli tapahtunut, mutta mahdollisuus oli aina olemassa. Ja jotenkin sellainen tunne Timillä nyt oli. Sellainen, että oli jotain, joka oli jäänyt huomaamatta. Tim ei tiennyt, mistä tuo aavistus tuli, mutta hän oli joskus aikaisemmin totellut tämän kaltaista aavistusta, ja todennut, että aavistus oli

sittenkin ollut oikeassa.

Yhtäkkiä Timin harhaileva katse pysähtyi. Kivien välissä, hänen edessään oli huomiota kiinnittävä valkoinen läpyskä. Se oli hieman mustunut savusta, mutta kuitenkin sellainen, että se olisi vielä luettaessa.

Tim huomasi, että hänen kenkensä alkoivat upota vetiselle pihalle. Hän otti taskustaan kumiset hanskat, veti ne rutiininomaisesti käteensä. Laukussa hänellä oli erikokoisia todistepusseja. Hän etsi niistä koon, johon läpyskän saattoi kätevimmin sujauttaa. Varovasti kurottaen hän poimi sen maasta roskan seasta. Katsoessaan korttia hän ymmärsi aavistuksen syyn, sen mikä hänet oli tänne tuonut.

Joshiette oli kyllä jo tympääntynyt kiertämään samoja ratoja, ja oli useamman kerran salaa poistunut alueelta hieman. Sairaalan uimaranta oli mutainen ja kivikkoisen. Lähellä sitä, nois parinsadan metrin päässä, oli uimaranta joka oli tarkoitettu yleiseen käyttöön. Siellä oli myös laituri jonka päässä oli mukava istua ja katsella joelle, varsinkin keväisin, kun jäät olivat kasautuneet rantaan joen sulaessa.

Syksy oli jo pitkällä. Ulkona oli likaista ja kuraista. Joshiette hojasi tupakkaparvekkeen kaiteeseen ja ajatteli: Mitä jos hän sanoisi vain menevänsä ulos. Hänellä oli päivässä kaksi kertaa viidentoista minuutin luvat. Toinen oli tältä päivältä käyttämättä, mutta se yksi riittäisi. Kukaan ei tietäisi mitään. Ei saisi tietää. Muuten hän menettäisi kulkulupansa, ja on aina vain isompi työ ansaita ne takaisin.

Nyt hän ehtisi. Joshiette oli lopun kyllästynyt kiertämään samoja polkuja. Nyt hän ehtisi. Hän tunki sikarit taskuunsa ja syöksi huoneeseensa. Se oli kolmen hengen huone, ja Joshiette oli saanut reunimmaisen sängyn. Naapurin mummo kävi taas kiivasta sananvaihtoa seitsemäntoista vuotta sitten kuolleen miehensä kanssa, kolmas oli hautautunut peittojen alle ja näytti nukkuvan. Joskus tämä oli yrittänyt Joshietien tavoin saada keskimäisen sängyn mummoa lopettamaan huutamisen mutta laihoi tuloksin. Pitäisi varmaan valittaa ylihoitajalle. Kahdestaan.

Ylihoitaja. Joshiette oli tehnyt hänellekin diagnoosin: Aktiivinen aivokiehu. Laiha kiukkuinen vanhemmanpuoleinen nainen, joka istui toimistossa katsellen päiväsaliiin ja naputti pöytää pitkällä kultaisilla rakennekynsilään. Siitä se kai palkkansa nosti.

Joshiette veti päälleen vanhan kirpputorilta löytämänsä mustan nahkarotsin. Hän oli itse tuunannut sen pitkällä rotta-niiteillä, ja ylihoitaja oli aluksi kysynyt voisiko ne ottaa pois, ihan tämä sairaala. Joshietien onneksi paikalle oli sattunut myös sairaalan ylilääkäri, jolla oli järki usein paikallaan. Joshiette sai pitää niittinsä. Olisi ollut iso työ

irrottaa niitit, ja vielä suurempi laittaa ne takaisin.

Hän sulloi pienen peltisen rasian jossa säilytti pieniä vaniljanmakuisia sikareita. Muuta hän ei polttanutkaan. Enää. Ei ollut ollut mitenkään vaikeaa luopua röökistä, hän kun ei ollut koskaan mikään ketjupolttaja ollutkaan.

Hän veti myssyn päähänsä, kietaisi kaulaansa mustan huivin jonka mummo oli joskus hänelle neulonut.

Joshiette koputti toimiston ovelle. Osastonhoitaja nousi tuolistaan vaivaisen näköisesti ja kysyi nyrpeänä:

”Mitä nyt taas?”

”Sytkäri.”

”Vai sytkärin sinä haluat. Oletkos sinä menossa johonkin?”

”Ulkona ajattelin käydä, happea haukkaamassa.”

”Onhan täällä parveke.”

”Joo mutta se ei ole sama asia. Sitä paitsi mulla on toinen vartti käyttämättä.”

”Tuossa. Avaan sinulle oven.”

Turvallisuuden takia sairaalassa oli yleensä kaksinkertaiset ovet. Ensimmäisestä pääsi pieneen eteiseen, sen takana oli varsinainen paksu metalliovi. Sen jälkeen Joshiette oli vapaa.

Joshiette laskeutui kapeaa kivistä portaikkoa ensimmäiseen kerrokseen. Kun hän avasi oven, kylmä ja kolea viima löi häntä vasten kasvoja. Joshiette yritti saada huivinsa tiukemmalle, mutta se ei auttanut. Ulkona oli jäinen keväinen pääkallokeli. Kengissä ei tuntunut olevan pitoa nimeksikään, olisi pitänyt laittaa lenkkarit korkeakorkoisten nyörikenkien sijaan.

Aurinko paistoi Joshietien kasvoille ja häikäisi silmiä. Aurinkolasit jäivät kaappiin, vaikka ne olivatkin kyllä olleet halppismallia, niillä sai vain silmänsä pilalle, oli joku kertonut.

Kukaan ei ollut hiekoittanut rantaan vievää polkua, Joshiette yritti kulkea töpötelemällä ettei lentäisi nurin. Hänellä oli onneksi hyvä tasapaino, mutta kävelysauvoista olisi ollut apua.

Polku laskeutui alas joen rantaan ja jatkui kiemurrellen rannan suuntaisesti. Joshiette ohitti sairaalan potilaille tarkoitetun rannan, jonka penkillä istui kaksi vanhaa miestä. Joshiette tunnisti molemmat sairaalaan pitkäaikaisiksi asukeiksi. Hän tunsu ihmisiä, jotka olivat olleet sairaalan kirjoilla yhtämittaa jo kauan ennen kuin Joshiette saattoi muistaa. Saattoi jopa olla, että siviilielämä jäisi heidän kohdaltaan haaveeksi. Se ei ollut Joshietien ongelma. Onneksi.

Joshiette ei tiennyt, että oli joku, joka katsoi hänen peräänsä, odotti kulman takana, jatkoi taas matkaansa katsoen Joshiettea herkeämättä. Lumi peitti jo maata, ja joella näkyi vielä sulia paikkoja. Jälle ei ollut ollut vielä pitkään aikaan menemistä. Pilkkijöitäkään ei ollut vielä

Toiveikas kasvutarina nykyajan nuorille

Nuorella Simonilla (**Nick Robinson**) on salaisuus. Kukaan ei tiedä hänen pitävän pojista. Vaikka Simonilla on päällisin puolin onnellinen elämä, rakastava perhe ja hyviä ystäviä, hän kokee olonsa tukalaksi hetero-oletusten ja homovitsien keskellä. Simon haluaa tutustua itsensä kaltaisiin ihmisiin – siispä hän löytää sosiaalisesta mediasta pojan, jolla on samanlainen salaisuus kuin Simonilla. Ennen pitkää Simon rakastuu mysteeripoikaan, vaikka hänellä ei ole aavistustakaan siitä, kuka hän on tai miltä hän näyttää.

Greg Berlantin ohjaama *Love, Simon* (*Minä, Simon*) on ensivaikutelmaltaan tyypillinen teini-ikäisen homonuoren kasvutarina – mutta tällaisia tarinoita tarvitaan kipeästi. Homo- ja transihmisistä kertovat elokuvat ovat usein traagisia ja surullisia. *Love, Simon* toki sisältää konflikteja, mutta enimmäkseen se on positiivinen ja onnellinen kertomus nuoren pojan elämästä ja itsensä löytämisestä.

Elokuvan kaava on ehkä itsestään selvä monelle homoelokuvan ystävälle: nuori tietää olevansa homo, nuori on kaapissa, nuori tulee ulos kaapista. Tällaisia elokuvia ei kuitenkaan voi koskaan olla liikaa, koska yksinäiset sateenkaarinuoret tarvitsevat mahdollisimman paljon positiivista representaatiota. Vielä nykypäivänäkin elokuvabisnes useimmiten tuottaa traagisia kuolematarinoita onnellisten homorakkaustarinoiden sijasta. On parempi, että nuorille välitetään viesti siitä, että on mahdollista olla onnellinen seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. Lisäksi elokuvan viesti tasavertaisuudesta on jotain, mikä edelleen pitää joillekin ihmisille vääntää rautalangasta.

Simonilla on läheisiä ystäviä, jotka eivät kuitenkaan tiedä hänen pitävän pojista.

Elokuvasa nostetaan esille monia hyviä kysymyksiä. Miksi ainoastaan homojen täytyy tulla ulos kaapista? Miksi kaikkien oletetaan olevan heteroita? Miksi 2018-luvun "tasavertaisessa" yhteiskunnassa sateenkaarinuori joutuu kokemaan yksinäisyyttä ja syrjintää?

Toivoton yksinäisyys on tunne, johon moni marginaaliryhmän jäsen voi samastua. Vaikka länsimainen yhteiskuntamme onkin melkoisen tasavertainen, esimerkiksi homojen voi silti olla vaikea löytää vertaistukea. Ainoat kontaktit itsensä kaltaisten ihmisten kanssa löytyvät sosiaalisesta mediasta – etenkin jos sattuu asumaan esimerkiksi pienessä suomalaisessa kaupungissa, jossa LGBT-piirit ovat lähes olemattomat. Onneksi ruudun välityksellä on mahdollista luoda tärkeitä ja merkittäviä ihmissuhteita. Simonilla toki on ystäviä

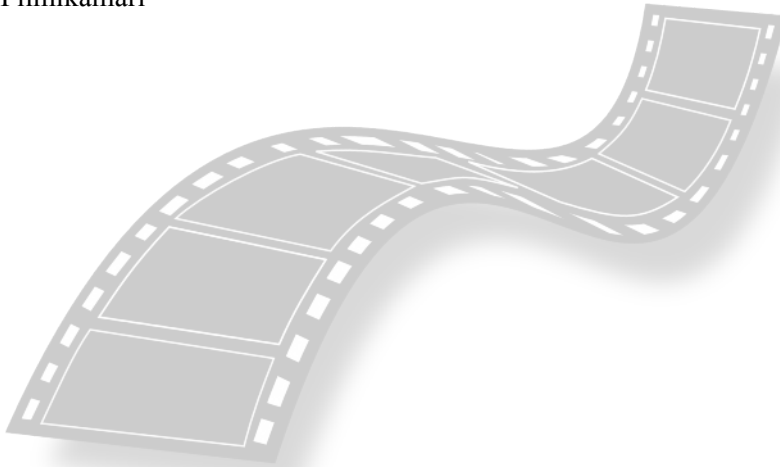
internetin ulkopuolellakin, mutta hän ei uskalla olla heille täysin avoin omasta identiteetistään. Täten Simonin internetystävyydestä tulee hänelle tärkeä elämänuora. Uskoisin, että *Love, Simonin* kaltaiset elokuvat itsessään antavat lisää voimavaroja yksinäisille homonuorille.

Elokuva on liikuttava, osin huvittavakin. Ohjaaja on tehnyt hyvän työn esittäessään hahmojen välisiä suhteita tasavertaisesti. Löytyypä elokuvasta yksi värikäs musikaalikohtauskin; nämä yllättävät hetket saavat elokuvan tuntumaan vähemmän tasapaksulta teini-tarinalta.

Love, Simonin perimmäinen viesti on se, että "jokainen ansaitsee suuren rakkaustarinan". Elokuva onneksi tarjoaa juuri tämän, ilman traagista homohahmon kuolemaa tai surullista loppua.

Niina Heliranta

Kuvat: Filmikamari

Love, Simon (Minä, Simon)
Ensi-ilta: 4.5.2018
Ohjaaja: Greg Berlanti
Pääosissa: Nick Robinson, Katherine Langford, Jennifer Garner, Josh Duhamel, Colton Haynes
Kesto: 1 h 50 min
Ikäraja: S

Kannen kuva
© Mika Paren

© 2018

Julkaisu on Siun soten ja kuntoutujien yhteisprojekti. Yhdeksäs vuosikerta.

Toimituksen yhteystiedot:
lehti.kaiku@siunsote.fi

Postia voi jättää myös kuntoutuspoli-
klinikan ilmoitustaulun laatikkoon.

Seuraava numero ilmestyy sitten, kun se on valmis. Materiaalia otetaan vastaan jatkuvasti.

Julkaistujen kirjoitusten ja kuvien osittainenkin kopiointi ilman lupaa on kielletty.

Tunnustus

Kun nään ihanimmat kasvosi
Haukkoo happea miun miehinen sieluni
Hymyäsi kaikkein kauneinta
Jaksaisin maailman tappiin ihaila
Sanasi jokainen tihkuu erotiikkaa
Ei haittaa vaikka kuunnellessa päätä huojuttaa
Tahtoisin siuta vaan silmiin katsella
Ja tulisesti huulille punaisille suudella
On sydämesi aikajatkumon kultaisin
Sen omaksi jos saisin oisin miehistä onnellisin
Oot kirkkain tähti taivaalla
Taivas on aina kun istun lähellä tuolilla
Kumpu saisin syleilyssä halia ja pajata
Mut tahtoo todellisuus uneni puhkaista
Mut huippuu kun saan siusta haaveilla
Kympillä mielen ja kehon voimilla

Marko